

Berlin, 20 września 2022 roku

„Rozbudowa współpracy ze społeczeństwem obywatelskim
w krajach Partnerstwa Wschodniego i w Rosji”

Program na rzecz rozbudowy współpracy ze społeczeństwem obywatelskim w krajach Partnerstwa Wschodniego i w Rosji umożliwia społeczeństwu obywatelskiemu pełnienie jego roli jako ważnego podmiotu i partnera w ramach działań państwa oraz wspieranie procesów transformacji zachodzących w tych krajach. Rząd federalny wspiera działania, które **tworzą lub rozbudowują trwałe struktury społeczeństwa obywatelskiego służące współpracy pomiędzy podmiotami z Niemiec oraz z krajów Partnerstwa Wschodniego bądź z Rosji. Celem jest współpraca i równoprawny podział zadań między niemieckimi i zagranicznymi partnerami projektu.** Obejmuje to całe spektrum projektów realizowanych w dziedzinie kultury i edukacji politycznej (w szczególności media, naukę, edukację łącznie z edukacją zawodową, kulturę, język i pracę z młodzieżą).

Łamiąca prawo międzynarodowe rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie stanowi jednak cezurę, która wstrząsnęła regionem i której skutki są odczuwalne we wszystkich krajach objętych Programem – pod względem polityki bezpieczeństwa, polityki wewnętrznej i gospodarki. Dotknięte są również społeczeństwa obywatelskie w tych krajach. W obliczu tej cezury Program zostaje dostosowany.

Naszym głównym zamierzeniem jest zachowanie i równoległa odbudowa demokratycznych struktur społeczeństwa obywatelskiego, przede wszystkim w Ukrainie – również w warunkach tymczasowego uchodźstwa. Chcemy jednocześnie wzmocnić rezyliencję demokratyczną i przeciwdziałać dezinformacji, ponieważ oba elementy przyczyniają się do stabilnego społeczeństwa. Również wymiana, działania w dziedzinie polityki kulturowej dotyczące dyskursów o wspólnych wartościach i prawach człowieka oraz projekty edukacji akademickiej, zawodowej i społeczno-politycznej młodych ludzi mogą stanowić elementy motywujące do większego zaangażowania społecznego. Poza tym będziemy wspierać integrację pomiędzy społeczeństwami przyjmującymi a przybyszami, udzielając wsparcia projektom multilateralnym, które uwzględniają ten aspekt.

I. Wszystkie projekty muszą dążyć do osiągnięcia jednego z następujących nadrzędnych celów:

- 1. *Wzmocnienie pluralizmu i rezyliencji* – na rzecz wsparcia różnorodności opinii i mediów oraz przeciwdziałania dezinformacji.**

Idea pluralizmu jest kluczowym i zasadniczym elementem nowoczesnych demokracji. Ich legitymizacja polega przede wszystkim na uznaniu i respektowaniu różnorodności poglądów, interesów i celów istniejących w społeczeństwie.

Wspierane są projekty, które promują budowanie i wzmacnianie różnorodności w zakresie informacji, opinii i mediów, przeciwdziałają dezinformacji oraz zwiększają rezyliencję. Szczególnie uwzględniane są przy tym projekty mające na celu zwiększenie odporności społeczeństw na odbiór nierzetelnych i fałszywych informacji przez wzmocnienie i rozwój umiejętności podmiotów związanych z mediami, jak również projekty przyczyniające się do poprawy dostępu do pluralistycznych (lokalnych) ofert medialnych odznaczających się wysoką jakością. Ponadto również dziennikarki i dziennikarze oraz twórcy mediów na tymczasowym uchodźstwie powinni otrzymywać wsparcie, które umożliwi im dalsze wykonywanie swojego zawodu.

2. *Wspieranie dyskursów nt. wartości i praw człowieka – na rzecz pogłębienia wzajemnego zrozumienia*

W zakresie tego celu mogą być wspierane w szczególności projekty wymiany oraz projekty kulturowe. W ramach obecnie istniejących możliwości wspierane są projekty spotkań dotyczące wymiany poglądów na temat podstawowych wartości, takich jak poszanowanie praw człowieka, legalność administracji, niezawisłość sądów, prawa jednostki do życia i swobodnego rozwoju oraz zasada decyzji większościowych. Wspólne zaangażowanie na rzecz tych wartości zwiększa też wzajemne zrozumienie w regionie Partnerstwa Wschodniego i Rosji oraz wiedzę o tych krajach w Niemczech.

Do wsparcia kwalifikują się działania, które promują ww. wartości podstawowe poprzez wymianę poglądów na płaszczyźnie społeczeństwa obywatelskiego lub przez działania w dziedzinie polityki kulturowej, je wzmacniają i przyczyniają się do tworzenia sieci kontaktów między społeczeństwami obywatelskimi w krajach partnerskich.

3. *Stworzenie perspektyw przyszłościowych i umożliwienie transformacji demokratycznej – na rzecz wzmocnienia demokracji, przeciwdziałania korupcji i zbliżenia do UE oraz równoległego stworzenia indywidualnych szans edukacyjnych.*

W zakresie tego celu wspierane są inicjatywy wzmacniające aspiracje demokratyczne, aby stworzyć dla wszystkich niezawodne społeczne perspektywy przyszłościowe. W szczególności w Ukrainie kładziemy nacisk na wsparcie procesów transformacyjnych oraz na zachowanie i odbudowę struktur społeczeństwa obywatelskiego, które zostały zniszczone w wyniku rosyjskiej wojny napastniczej. Projekty, które uwzględniają jednocześnie perspektywiczne przystąpienie Ukrainy, Republiki Mołdawii i Gruzji do UE mogą tu wnieść konkretny wkład. Do wsparcia kwalifikują się również działania w zakresie kształcenia oraz pogłębiania wiedzy i umiejętności na poziomie akademickim, zawodowym i w obszarze polityki społecznej, zachęcające do większego zaangażowania społecznego. Celem jest

ponadto zachowanie struktur społecznych wzgl. struktur społeczeństwa obywatelskiego tam, gdzie napotyka ją one na szczególne trudności.

4. Wsparcie dialogu i zblżenia – działania budujące zaufanie, aby perspektywicznie przewyciężyć konflikty regionalne.

Do wsparcia kwalifikują się działania, które przy wykorzystaniu narzędzi z dziedziny kultury lub edukacji zapobiegają kryzysom wzgl. przyczyniają się do ich przewyciężenia, tworząc w ten sposób podwaliny perspektywicznego porozumienia. W 2023 roku ten cel wsparcia jest skierowany do krajów Kaukazu Południowego (Armenia, Azerbejdżan, Gruzja) oraz Republiki Mołdawii. W związku z rosyjską wojną napastniczą ludzie m.in. z Ukrainy, Rosji i Białorusi zostali zmuszeni do opuszczenia swojego kraju i osiedlili się w innych krajach Partnerstwa Wschodniego, ponieważ ze względu na ich przekonania byli narażeni na groźby i represje. Projekty, które uwzględniają aspekt integracji tych ludzi ze społeczeństwem (obywatelskim) w ich nowym kraju, kwalifikują się również do wsparcia.

II. W roku 2023 szczególnie uwzględniane będą projekty, które zajmują się jednym z następujących priorytetów:

Przeciwdziałanie kampaniom dezinformacyjnym i fałszywym narracjom

- W zakres tego priorytetu wchodzi projekty, które przeciwdziałają kampaniom dezinformacyjnym i fake newsom, przyczyniają się do podniesienia kompetencji medialnych osób niebędących tzw. cyfrowymi tubylcami (non-digital natives) oraz promują samodzielny sposób korzystania z mediów.

Edukacja klimatyczna i rozwój zrównoważony

- Zakres tematyczny obejmuje projekty, które przyczyniają się do kształtowania świadomości ogólnospołecznej w zakresie kryzysu klimatycznego, tworzą sieci kontaktów między osobami działającymi na rzecz ochrony klimatu czyniąc ich głos słyszalnym i w ten sposób przyczyniają się do tego, aby temat zrównoważonego rozwoju zakorzenił się w świadomości społeczeństw obywatelskich krajów uczestniczących w projekcie.

Wsparcie kobiet oraz tworzenie sieci kontaktów między kobietami

- Zakres tematyczny obejmuje projekty wzmacniające świadomość co do zaangażowania społecznego kobiet oraz nawiązywanie sieci kontaktów z innymi podmiotami społeczeństwa obywatelskiego. W ramach tzw. Feministycznej Polityki Zagranicznej celem rządu federalnego jest włączenie wszystkich grup społecznych w polityczne procesy decyzyjne. Dotyczy to również w dalszym ciągu niewystarczającej reprezentatywności kobiet w przestrzeni (przed-)politycznej.

Wsparcie ukraińskiego społeczeństwa obywatelskiego, Młodzież dla Europy

- W ten zakres tematyczny wchodzi wsparcie na tymczasowym uchodźstwie oraz (od)budowa i cyfryzacja struktur społeczeństwa obywatelskiego w kraju pochodzenia. W celu wsparcia aspiracji akcesyjnych do UE Ukrainy, Republiki Mołdawii i Gruzji wesprzemy projekty na rzecz przeciwdziałania korupcji i wspierania demokracji.
- Formaty wymiany i spotkań między młodzieżą i młodymi ludźmi, ze szczególnym uwzględnieniem Ukrainy, Republiki Mołdawii, Gruzji i Armenii oraz Azerbejdżanu.

Wsparcie demokratycznego rosyjskiego i białoruskiego społeczeństwa obywatelskiego

- Dotyczy to projektów z rosyjskim i białoruskim społeczeństwem obywatelskim, które angażują się na rzecz demokratycznego, wolnościowego systemu wartości.

Feminist Foreign Policy – szczególnie narażone grupy, obszary wiejskie

- Zakres tematyczny obejmuje projekty współpracy z zagrożonymi podmiotami społeczeństwa obywatelskiego i słabszymi grupami społecznymi, takimi jak dzieci, młodzież, osoby z niepełnosprawnościami i osoby LGBTIQ,
- jak również projekty realizowane poza aglomeracjami miejskimi / na obszarach wiejskich.

Warunki formalne (dalsze informacje znajdują się w odpowiedziach na najczęściej zadawane pytania – FAQ):

Projekty w zakresie współpracy społeczeństwa obywatelskiego mogą otrzymać wsparcie, jeżeli są realizowane w **Niemczech, Francji, Polsce, w krajach Partnerstwa Wschodniego** (Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Republiki Mołdawii i Ukraina) **lub w Rosji** i obejmują co najmniej dwie organizacje partnerskie. Do wsparcia mogą się zakwalifikować projekty / osoby / organizacje znajdujące się tymczasowo na uchodźstwie.

Wspierane są **tylko projekty społeczeństwa obywatelskiego**, tj. podmioty spoza obszaru działań państwowych oraz gospodarki.

Środki wsparcia są środkami przeznaczonymi na projekty. Oznacza to, że podlegają budżetowej zasadzie jednoroczności. W związku z tym zasadniczo projekty powinny zostać zakończone w trakcie 2023 roku, tj. **do 31.12.2023 roku**. Tylko w uzasadnionych przypadkach Federalne Ministerstwo Spraw Zagranicznych może przyznać wsparcie dla projektów ponad rocznych.

Minimalna kwota wsparcia wynosi 50 000 euro; maksymalnej kwoty wsparcia nie ustalono.

Szkice projektów (w języku niemieckim lub angielskim) można przesłać od 19 września do 14 października 2022 roku **wyłącznie** za pośrednictwem strony internetowej

<http://oepr.diplo.de>

Na tej stronie znajdują Państwo dalsze [informacje i wskazówki](#) na temat składania szkiców projektów. Późniejsze dokonywanie zmian w przestanych uprzednio szkicach projektów lub późniejsze złożenie jest wykluczone.

W razie pytań proszę zapoznać się najpierw z najczęściej zadawanymi pytaniami (FAQ). Jeśli nie znajdą Państwo tam odpowiedzi, do dyspozycji pozostaje w Federalnym Ministerstwie Spraw Zagranicznych referat 601. Prosimy o kontakt drogą mailową na adres 601-oepr@diplo.de lub bezpośrednio z odpowiedzialnym pracownikiem:

pani Lena Graziano: 030 1817 2148 / 601-2-1@diplo.de (Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Rosja)

pani Julia Luther: 030 1817 4272 / 601-2-4@diplo.de (Republika Mołdawii, Ukraina)

pan Daniel Demele: 030 1817 97104 / daniel.demele@diplo.de (Rosja)

W przypadku **problemów technicznych** występujących podczas korzystania ze strony internetowej <http://oepr.diplo.de> proszę zwrócić się do pani Graziano (telefon: 030 / 18 17 – 2148, e-mail: 601-6@diplo.de).